

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 73 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowo” po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V.

Nr. 261.

Kraków, wtorek 9 listopada 1943.

Nie zamówione przez Redakcję reprints będą swobodnie autorom jedynie przy dołączeniu portu zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— Zł. z odnośnikiem do domu 6.30 Zł. W Rzeszynie z dopłatą portu 7.50 Zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

Atak lotniczy na Miasto Watykańskie

Piloci aljanczy zrzucili bomby w pobliżu kościoła św. Piotra. — Fabryka mozaik Miasta Watykańskiego trafiona. — Dalsza bomba uszkodziła pałac gubernatora.

(tp) Medjolan, 8 listopada. W płatek o godzinie 21-szej samoloty anglo-amerykańskie — jak donosi radio rzymskie — zrzuciły bomby na Miasto Watykańskie. Cztery bomby spadły w bezpośrednim pobliżu kościoła św. Piotra, który najwidoczniej służył jako cel. Jedna bomba, która spadła w odległości około 100 m od kościoła, trafiła słynną fabrykę mozaik Miasta Watykańskiego, która odniosła ciężkie uszkodzenia. Dalsza bomba uderzyła tuż koło pałacu gubernatora watykańskiego, przyczem wszystkie szyby w tym pałacu uległy zniszczeniu. Także wodociąg watykański został ciężko uszkodzony. Dwie dalsze bomby spadły w pobliżu bazyliki, nie wyrządzając poważniejszych szkód.

Ciężkie szkody poniosła fabryka mozaik, ugodzona celnymi bombami. Oprócz poważnych zniszczeń w samym budynku, zupełnie zdruzgotaniu uległo kilka wykończonych już mozaik, przygotowanych do transportu. W szczególności chodzi tu o kopie obrazów „Madonna della Seggiola” Rafaela, aniola Melozzo da Forlì, serca Chrystusa Biagetti’ego, widoku Wenecji i dwóch madonn Murilla, Sybilii i aniola Beato Angelico, madonny Barabino i bizantyjskiego Chrystusa. Również jeden oryginalny obraz, którego reprodukcja w mozaice została właśnie ukończona, odniosła szkody. Zniszczono również wzory kolorów. Wszystkie okna pałacu trybunańskiego zostały zdruzgotane, a także sam pałac nie uniknął poważnych uszkodzeń. Uszkodzenia kościoła św. Piotra są szczególnie dotkliwe po stronie apsydy, gdzie zniszczone zostały także wielkie, wykonane w złotych kolorach okna, przedstawiające Ducha św. i położone bezpośrednio pod postacią św. Piotra dłuta Bernini’ego.

Zniszczenia wykazuje również nowoczesny i doskonale wyposażony budynek stacji kolejowej, którego szyby okienne zostały wyrzucone z ram. Budynek stacyjny został trafiony kilku odłamkami bomb, które przebiły zewnętrzne mury. Gmach rady gubernatorskiej został obok fabryki mozaik najciężiej uszkodzony. Ofiarą padło szczególnie lewe skrzydło, w którym znajduje się archiwum, sekretariat i biuro gubernatora. Wszystkie meble zostały zniszczone a akta i dokumenty uległy zagładzie.

Zamknięcie bazyliki św. Piotra.

Watykańska bazylika św. Piotra została zamknięta z powodu tego, że kopule tej bazyliki zagraża poważne niebezpieczeństwo i że należy się obawiać, że kopuła ta nie oprze się poważnym wstrząsom, któreby mogły nastąpić z powodu eksplozji w jej pobliżu, ponieważ obliczenia w konstrukcji kopuły, dokonane przez Michała Anioła, napotykały się do ostateczności. Podobno po stronie północnej bazyliki pod kopułą potworzyły się poważne spekanki. W dalszym ciągu donoszą, że uszkodzony został wskutek nacisku powietrza obelisk na placu św. Piotra. Również i słynne kolumnady, wzniesione przez Bernini’ego, ucierniały wskutek ataku.

Manifestacja na cześć Papieża.

Rzym, 8 listopada. Organ papieski „Osservatore Romano” w sobotę wieczór ogłasza obszernie sprawozdanie, kończąc słowami:

„Wyrażamy nasze głębokie ubolewanie z powodu tego dzieła zniszczenia, skierowanego przeciw Miastu Watykańskiemu, którego neutralność uznawana dotychczas przez wszystkie strony, prowadzące wojnę, zapewniała ochronę tak licznyemu skarbowi sztuki i bezcennym zabytkom kulturalnym dla całej ludzkości”.

W sobotę rano już o świcie papież Pius XII udał się na miejsce, gdzie eksplodowały bomby i przekonał się osobiście o rozmiarach katastrofy. Później papież przyjął na specjalnej audyencji kardynała Canali i polecił mu złożyć sobie sprawozdanie w jego charakterze przewodniczącego rządzącej komisji kardynalskiej, zastępującej, jak wiadomo, od kilku lat papieża we wszystkich sprawach, należących do zakresu działania świeckiego rządu watykańskiego oraz jako naocznego świadka ataku terrorystycznego. Podczas audyencji kardynała Canali, odbywającej się w prywatnej bibliotece papieża, na placu św. Pie-

tra, jak donosi dziennik, zebrał się olbrzymi tłum ludzi, wznosząc nieustanne okrzyki, domagające się ukazania się papieża. Papież był zmuszony 5 razy przystępować do okna biblioteki i ukazać się tłumom, które na jego widok poczęły wznosić entu-

zjastyczne okrzyki. Papież kilkakrotnie skłaniał ręką ku nieprzejrzanym tłumom i pobłogosławił je.

Dopiero po kilku godzinach olbrzymie tłumy ludności Rzymu opuściły plac św. Piotra.

„Spokój w Rzymie nie podoba się aljantom”.

Głosy rzymskie o ataku bombowym na Miasto Watykańskie.

(tp) Rzym, 8 listopada. Na marginesie ataku bombowego na Miasto Watykańskie radio rzymskie publikuje następujące szczegóły:

„Po raz pierwszy w tej wojnie przeżyło Miasto Watykańskie atak lotniczy. Bomby angloamerykańskie zrzucone zostały z okrutnym obliczeniem na Watykan, trafiając zakłady wyrabiające mozaikę oraz pałac gubernatora Miasta Watykańskiego. — Piloci aljanczy w ten sposób okazać chcieli, jakie uczucia żywią w odniesieniu do Watykanu, a tem samem do całego chrześcijaństwa. Pierwotnie Anglicy rozpuścili po świecie wieść bajkową o trzymaniu Papieża jako jeńca wskutek zajęcia Rzymu przez Niemców. Obecnie zaś uwydatnili oni swą pogardę i swą nienawiść dla Watykanu. Anglosasi wykonali zamach na Watykan. Świat katolicki wiedzieć powinien, co ma myśleć o „obrońcach wolności”, którzy z zimną krwią popełniają największą zbrodnię. O jakiegokolwiek pomyśle nie może być mowy. Każdy Rzymianin słyszał przez dłuższy czas warkot samolotów, krążących ponad miastem, a następnie detonację bomb. Anglosasi pokazali światu, w jaki sposób bronia wartości kulturalnych”.

Wobec próby ze strony anglo-amerykańskiej w kierunku zrzucenia na Niemców winy za atak terrorystyczny na Miasto Watykańskie, w Rzymie przypominają wielokrotne ataki terrorystyczne, dokonane już poprzednio przez Anglo-Amerykanów na Rzym. Cały świat wie, że już te pierwsze

ataki były skierowane na różne kościoły rzymskie, a nawet na jedną z bazylik papieskich. Ostatni atak bombowy, który tym razem całkiem wyraźnie był skierowany na główną bazylikę całego świata katolickiego, stanowi obecnie logiczny dalszy ciąg poprzednich zbrodni. Dodać do tego należy, że przeciwnik dokładnie wie, co myśli o nim ludność rzymska. Zbyt wiele kobiet i dzieci Wiecznego Miasta nosi dziś na własnym ciele ślady bomb anglo-amerykańskich. „Kłamstwo agitacyjne — kończy radio rzymskie — że Niemcy przyłożyli rękę do tej zbrodni, spotkało się ze strony całego świata z takim samem zaprzeczeniem, jak śmieszne twierdzenie, że „papież jest więźniem Niemców”. Każdy chrześcijanin na całym świecie wie jednak dzisiaj, że nawet Ojciec św. nie jest już bezpieczny wobec bezwzględnych metod wojennych Anglo-Amerykanów”.

„Popolo di Roma” pisze, że atak lotniczy angloamerykańskiego na Miasto Watykańskie jest reakcją aliantów spowodowaną ostatnimi komunikatami czynników watykańskich o poprawności stosunków Niemiec i Watykanu. Dementi czynników watykańskich po depezach agencji angloamerykańskich na temat stosunku Niemców do Watykanu okazały się wielce szkodliwe dla angloamerykańskiej propagandy. Dziennik kończy swe wywody stwierdzeniem następującej treści: „Spokój i porządek jakie zapanowały w Rzymie po zajęciu tego miasta przez wojska niemieckie nie podoba się aljantom”.

Koło Bougainville zatopiono 2 aljanckie lotniskowce i 4 krążowniki.

Tokio, 8 listopada. Na wodach na południe od wyspy Bougainville lotnictwo japońskie zatopło dwa aljanckie lotniskowce oraz cztery krążowniki.

W związku z bitwą koło Bougainville, w której z pośród formacji amerykańskiej floty zatopiono 2 lotniskowce i 4 krążowniki, podano w sobotę do wiadomości następujące szczegóły: W dniu 5 listopada japońskie samoloty zwiadowcze wysledziły jednostki floty aljanckiej, składające się z dwóch lotniskowców, 4 krążowników i 5 kontrtorpedowców, które na południe od Bougainville posuwały się w kierunku na północ. Do natychmiastowych ataków wystartowało 14 samolotów torpedowych z Rabaul. Dotarły one do eskadry aljanckiej o godzinie 17.30, na pół godziny przed zachodem słońca. Jeden lotniskowiec wielkiego typu klasy „Island” został natychmiast trafiony torpedą i po gwałtownej eksplozji zatonął w ciągu dwóch minut. Na drugim lotniskowcu średniej wielkości torpedy również wzniciły pożar, poczem zatonął on. Ponadto zniszczono 4 krążowniki, z których 2 mogły być ewentualnie kontrtorpedowcami. W porównaniu z aljanckimi stratami, które wynosiły 6 okrętów wojennych z pośród formacji, liczącej 11 jed-

nostek, straty japońskie wyniosły tylko 3 samoloty.

W rejonie Salomonów zadano aljantom od 31 października do 5 listopada następujące straty:

Natychmiast zatopiono lub natychmiast zatopiony: jeden lotniskowiec wielkiego typu, jeden krążownik wielkiego typu, dwa kontrtorpedowce wielkiego typu i 2 transportowce wielkiego typu.

Zatopiono: jeden średni lotniskowiec, 4 wielkie krążowniki, jeden średni krążownik, 3 krążowniki, które ewentualnie mogłyby być także większymi kontrtorpedowcami i przeszło 40 ludzi do wysadzania wojsk.

Ciężko uszkodzono: 2 lub 3 wielkie krążowniki, jeden krążownik lub kontrtorpedowiec i 2 wielkie transportowce.

Oprócz tej zupełnej straty 55-ci okrętów wojennych i ludzi do wysadzania wojsk, które zatopiono, oraz 5-ci lub 6-ci okrętów wojennych i transportowców, które ciężko uszkodzono, wzniesiono jeszcze pożar na jednym aljanckim kontrtorpedowcu. Ponadto zestrzelono 250 samolotów.

Straty japońskie wynoszą: jeden kontrtorpedowiec, który zatonął, jeden krążownik lekko uszkodzony i 33 samoloty, które jeszcze nie powróciły.

Wspólna deklaracja krajów Wschodniej Azji.

Zakończenie kongresu w Tokio.

Tokio, 8 listopada. W sobotę popołudniu zakończył się kongres państw Wschodniej Azji Wschodniej wspólna deklaracja. Połączenie konferencji odbywały się w sali japońskiej Izby wyższej. W sobotę popo-

łudniu także kilku przedstawicieli prasy zagranicznej miało sposobność przystąpienia się konferencji. W chwili ich przybycia odczytywano właśnie wspólną oświadczenie, przyjęte jednogłośnie przez

Zniszczenie aljanckiego konwoju

Kraków, 8 listopada. Jak doniesiono z głównej kwatery Führera, wielki konwój aljancki został zaatakowany przez formacje niemieckiego lotnictwa u północnych wybrzeży Afryki, ulegając zupełnemu rozbiłcu. Nadzwyczajny komunikat, zawierający szczegóły, umieszczamy na drugiej stronie.

6-ci przewoźniczących delegacji. Deklaracja brzmi:

„Główną podstawą stworzenia światowego pokoju jest zasada, aby każdy naród na świecie posiadał swój własny obszar i uczestniczył we wspólnym dobrobycie przez wzajemną pomoc i poparcie. Stany Zjednoczone i imperium angielskie, usiłując dążyć tylko do własnego dobrobytu, uciskały inne narody i ludy. Przedewszystkiem w Azji Wschodniej państwa te wykazywały nienasyconą napastliwość i żądzę wyzysku, a w swej bezbrzeżnej dumie starały się urzeczywistnić dążenie do zamienienia w niewolników ludności tego całego obszaru. W końcu stały się one poważnym zagrożeniem bezpieczeństwa Azji Wschodniej”.

W tem leży przyczyna obecnej wojny. Kraje Wielkiej Azji Wschodniej, ożywione życzeniem przyczynienia się do pokoju światowego, zobowiązują się współpracować nad doprowadzeniem do końca wojny o Wielką Azję Wschodnią, uwolnić swój obszar od jarzma ucisku brytyjsko-amerykańskiego, ubezpieczyć własny byt i obronę oraz w dalszym ciągu przyczyniać się do stworzenia Wielkiej Azji Wschodniej w oparciu o następujące 5 zasad:

1) Kraje Wielkiej Azji Wschodniej zapewnią bezpieczeństwo i stałość swoich terytoriów na zasadach wzajemnej pomocy i współpracy i stworzą system wspólnego dobrobytu i szczęścia według zasad sprawiedliwości.

2) Kraje Wielkiej Azji Wschodniej zabezpieczą braterskie stosunki pomiędzy narodami tego obszaru przez poszanowanie suwerenności i niezawisłości drugich, oraz przez wypełnianie zasady wzajemnej pomocy i przyjaźni.

3) Kraje Wielkiej Azji Wschodniej będą wzmacniały kulturę i cywilizację Wielkiej Azji Wschodniej w drodze poszanowania tradycji poszczególnych narodów i dalszego rozwijania twórczych sił każdej rasy.

4) Narody Wielkiej Azji Wschodniej będą starały się przyspieszyć swój rozwój gospodarczy przez ścisłą współpracę na zasadzie wzajemności i temsamem przyczynić się do wspólnego szczęścia swoich obszarów.

5) Kraje Wielkiej Azji Wschodniej będą utrzymywały przyjazne stosunki ze wszystkimi krajami na świecie, popierając zniszczenie różnic rasowych, wspomagały wymianę kulturalną i udostępnienie bogactw naturalnych dla całego świata, przyczyniając się w ten sposób do postępu ludzkości”.

Formacje ochotnicze do walki z bolszewizmem.

Ryga, 8 listopada. Napływ ochotników do formacji przeciwko bolszewizmowi jest niestęchający wielki w Rewalu i Rydze.

Nie tylko z Dynaburga, Wilna i Kowna, ale nawet z miejscowości najmniejszych napływają ochotnicy. Między nimi znajdują się dużo takich, którzy nie osiągnęli jeszcze wieku poborowego, lub też dawno go przekroczyli. Tak w Rydze, jak w Mitawie i Libawie szczególnie silny był udział zgłoszeń ze strony mieszkańców Skandynawii, osiadłych na Łotwie.

„Walka aż do ostatniego tchu” — takiej odpowiedzi udziela czołowy dziennik litewski „Ateitis” na twierdzenie moskiewskiej „Prawdy”, według którego nieprzeliczone tysiące obywateli sowieckich, do których należą także Litwini, czekają z utęsknieniem na dzień oswobodzenia. „Wygląda to wprost na cyniczne szysterstwo, gdy w Moskwie mówi się o tęsknocie Litwinów, kiedy przecież nikt inny, jak tylko Moskwa uprzedzała i bestjałsko wymordowała tysiące członków naszego narodu. Litwa bynajmniej nie tęskni do przeżycia jeszcze raz czerwonego teroru w swoim kraju. Oświadczenie „Prawdy” ma dla nas jedną tylko pozytywną stronę. Zmusza nas mianowicie do pójsia jedyną drogą, jaka pozostała nam wobec tego żądania Kremla”.

Druzgocaca klęska wielkiego konwoju alianckiego u północno-afrykańskiego wybrzeża.

Berlin, 8 listopada. Późnym wieczorem wczorajszej niedzieli Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych podała do wiadomości z Głównej Kwatery Führera komunikat nadzwyczajny następującej treści: „Lotnictwo niemieckie ponownie zadało poważny cios wojskom nieprzyjacielskim oraz transportom posiłków w rejonie zachodniej części morza Śródziemnego. Miały miejsce formacje niemieckich samolotów bojowych śmiałym lotem zniżyłymi zaskoczyły niedaleko północnego wybrzeża afrykańskiego składający się z 22 pełno załadowanych statków transportowych

dla wojska konwój aliancki, zabezpieczony przez 8 kontrtorpedowców. Liczne bomby i torpedy uderzyły w 13 wielkich statków pasażerskich, o łącznej pojemności 140.000 bryt., jak również w dwa kontrtorpedowce.

Już w czasie odlotu piloci niemieccy zaobserwowali szereg trafionych statków objętych płomieniami i znajdujących się w stanie pogrążenia się w morzu.

Wśród szczątków zniszczonych okrętów znalazło śmierć w morzu kilka tysięcy młodych północno-amerykańskich i brytyjskich żołnierzy.

Zażarte walki na Krymie.

Berlin, 7 listopada. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 6 listopada:

Na Krymie wojska niemiecko-rumuńskie w uporczywych walkach krwawo odrzuciły ataki bolszewików, prowadzone z ich przyczółków desantowych z obydwu stron Kercza i na przełęcz Perekopu.

Nad dolnym biegiem Dniepru odparto kilka wypadów nieprzyjacielskich na przyczółki mostowe Cherson i Nikopol.

W wielkim łuku Dniepru nieprzyjacieli podczas kilkunastu ataków uzyskał tylko kilka lokalnych wzmagań, które zostały odparte, albo oczyszczone w przeciwnym kierunku. Własny przeciwnik na południe od Dniepropetrowska zyskał na terenie mima zwycięstwa nad nieprzyjacielskim.

Pomiędzy Krimem i Kijowem nasze wojska wyparły bolszewików z kilku wysp na Dnieprze i odrzuciły powtarzane ataki nieprzyjacielskie w kierunku Dniepru na południowy wschód od Kijowa. W walkach tych dwukrotnie granatierzy pancernych SS „Das Reich“ od początku tego roku zniszczyli 2000-ny czołg nieprzyjacielski.

Na północ od Kijowa bolszewicy rzucili do walki nawiązującą przewagę siły. Aby udaremnić groźbę przełamania, nasze wojska, walczące uporczywie i zacięcie, zostały przesunięte na pozycje, położone dalej na zachód. Przytem nasze wojska przesuwały z części miasta Kijowa, leżących już od tyłu, podniósł się dźwięk bojowy.

W rejonie bojowym Wielkich Łuków odparto przy skutecznym poparciu lotnictwa silne ataki nieprzyjacielskie na południe i na zachód od Nowia. Na nieprzejrzystym terenie isnym i bagnotym na południowy wschód od Nowia są w toku walki z nieprzyjacielskimi grupami bojowymi, które posunęły się naprzód. Z pozostałego frontu wschodniego z raportowano jedynie tylko nadawanie lokalne ataki bolszewików na południe od jeziora Ładoga.

W czasie od 3 do 5 listopada lotnictwo zniszczyło na wschodnim froncie 140 samolotów sowieckich, 6 własnych samolotów zaginęło.

W ciężkich walkach na południowy wschód od Krimu 100 niemiecko-włoskich dywizji pchnęły pod dowództwem generała porucznika Forsta wybitną postać udaremniały wszystkie próby przełamania, podejmowane przez nieprzyjaciela grupą bojową, podczas nocy rozwała pierścionek okrajający i przebiła się w walkach do naszych głównych sił.

Na południe od Isonie nieprzyjacieli również wczoraj bezskutecznie atakowali znowu znacznymi siłami. Silna formacja ciężkich niemieckich samolotów bojowych zaatakowała w nocy obiekty okrętowe oraz wydławania nieprzyjaciela w porcie Neapolu. Wzrost tymczasowych raportów zatopiono 1 statek handlowy, trafiając ciężko 8 dalszych.

Lotnicy nieprzyjacielscy zaatakowali wczoraj wieczorem Miasto Watykańskie w Rzymie. Uderzenia spowodowały zniszczenia w słynnej na cały świat wytwórni mozaik i szkody w pałacu gubernatorskim. Formacja lotnictwa nieprzyjacielskiego wdarła się w godzinach południowych dnia 5 listopada nad Niemcy zachodnią i zrzucała na kilka miejscowości bomby rozpryskowe i zapalające, wskutek których powstały straty wśród ludności oraz pewne szkody, szczególnie w miastach Essen, Gelsenkirchen i Münster. Według dotychczasowych oświadczeń zestrzelono 19 nieprzyjacielskich samolotów.

Ubiegłej nocy nieznaczna liczba brytyjskich samolotów bombowych podjęła ataki na zachód i północny rejon Rzeszy.

Samoloty niemieckie w nocy na 6 listopada ponownie zaatakowały obiekty w rejonie Londynu.

Szczegółowe zaatakowały w nocy na 5 listopada ponownie ruch konwojowy u wschodniego wybrzeża angielskiego i stoperdowały 3 statki o łącznej pojemności 10.000 bryt. Zatrzaśnięcie ich nie zostało zaobserwowane wskutek natychmiast podjętej silnej obrony, jest one jednak prawdopodobne.

Na północnym i środkowym Atlantyku niemieckie lotnictwo podwójnie walczyło z konwojami nieprzyjacielskimi zatopili 4 kontrtorpedowce, korwetę i 5 statków o łącznej pojemności 28.300 bryt. Starpderowano 7 dalszych statków oraz okręt strażniczy.

Na Krymie silne ataki nieprzyjacielskie nastąpiły wczoraj naprzemiennie z własnymi kontratakami.

Ciężko uszkodzony statek Stanów Zjednoczonych.

Madryt, 8 listopada. W ubiegły piątek przybył do portu gibraltarskiego wielki statek północno-amerykański pojemności 15.000 ton, który — jak donoszą hiszpańscy korespondenci z miasta La Línea, na pograniczu Hiszpanii — wskutek poważnego uszkodzenia na wodach morza Śródziemnego, mocno przechylił się na bok. Znajdujący się na pokładzie statek ładunek maki załoga musiała wrzucić do morza, aby dzięki temu uratować statek.

Dozła do twardej walki, obfitujących w straty nieprzyjaciela.

W cieśninie Kercza jednostki ubezpieczające marynarki wojennej zatopili 4 wypielone po burzy nieprzyjacielskie łodzie desantowe oraz 1 śmigłowiec. Zdobyto ułuprzejalską lichegę z 15 armatami.

W wielkim łuku Dniepru oraz na pozostałym froncie Dniepru panowała naogół tylko nieznaczna działalność bojowa z wyjątkiem kilku skutecznych własnych wypadów. Na południe od Nikopolu udało się jednej własnej grupie bojowej włamać niespodziewanie do stanowisk nieprzyjacielskich oraz zdobyć 40 dział i wziąć jeńców.

W rejonie bojowym pod Kijowem doszło do zażartej walki.

Ciężkie straty bolszewików.

Sprawozdawca wojenny angielskiego dziennika „Saturday Evening Post“, Edgar Snow, który przebywał w Moskwie, podaje amplitudę straty armii sowieckiej. Uważa on, że sowieckie, mówiące o 6 milionach zabitych i zaginionych, za zbyt niskie. Ocenił on straty bolszewików na co najmniej 10 milionów, mianowicie 7 milionów poległych, jeżeli i kółek, oraz 3 miliony ranionych. Snow podkreśla, że Rosja Sowiecka zmobilizowała prawie wszystkich mężczyzn, nawet 16-letnich. Za frontem pracują dziewczęta i chłopcy, począwszy od 12 roku życia.

Berlin, 8 listopada. Straty bolszewików od chwili rozpoczęcia ofensywy w dniu 5 lipca — jak się dowiaduje DNB — oceniane są przez stronę niemiecką następująco:

Jeszcze przed 4-ma tygodniami straty bolszewików od dnia 5 lipca wynosiły przeszło 2 miliony ludzi, z czego połowa, a więc milion żołnierzy, poległa na polach walk. Wskutek trwałych nieprzerwanie od tego czasu ciężkich zmagani, krwawe straty bolszewików podwyższyły się w ciągu ostatnich czterech tygodni do około 3 milionów. Ta łączna cyfra zawiera jedynie prawie 1,3 miliona poległych i około 190.000 jeńców sowieckich. Najcięższe straty ponieśli bolszewicy w południowej części frontu wschodniego, nad środkowym Dnieprem i na południe stamtąd i wynoszą około 400.000 ludzi.

Dalsze ciężkie krwawe straty pociągnęły

tych walk z udziałem nowa nacierającymi nieprzyjacielskimi falami atakującymi. Kilka silnych ataków odrzucono wśród poważnych strat bolszewików. Na południowy zachód od miasta są w toku walki z silnymi nieprzyjacielskimi. Lotnictwo przyłączyło się skutecznie silnymi formacjami do walk lądowych i zestrzeliło wczoraj tutaj, jakoteż ponad innymi rejonami, 31 samolotów sowieckich. W rejonie włamania na południowy zachód od Wielkich Łuków własne kontrataki na południe od Nowia miały przebieg zwycięski. Na zachód od miasta nasze wojska osiągnęły przeciwko silnemu nieprzyjacielowi, wspieranemu czołgami i samolotami bojowymi, ponowny sukces obronny. Odrzucono atakujących walczących na nowo bolszewików na ich pozycje wyjściowe i zniszczono przytem 51 czołgów.

W południowych Włoszech nieprzyjacieli wzmacnili swe ataki, aby skoncentrować siłami przelazami nasze stanowiska na północ od Volturmo. Własne formacje przystąpiły do przeciwności, odrzuciły po zwycięstwach nieprzyjaciela, który włamał się w nasze stanowiska, z powrotem w dolinę rzeki Volturmo i odbił stary pozycje. Ciężkie niemieckie samoloty bojowe zaatakowały ubiegłej nocy z dobrym skutkiem porty zaopatrzeniowe nieprzyjaciela na wschodnim i zachodnim wybrzeżu południowych Włoch.

Staba nieprzyjacielskie siły powietrzne należały wczoraj na okupowane obozary zachodnie i dokonały nienobych ataków nękających na kilka miast zachodnio-niemieckich. Zestrzelono 6 samolotów nieprzyjacielskich.

Samoloty niemieckie zrzucały również ubiegłej nocy bomby na ciele na obszarze miejskim Londynu, jakoteż na wschodnią i południową Anglię.

za sobą walki nad Desną i nad rzeką Sosz, w których bolszewicy stracili 200 tysięcy żołnierzy, niemniej także zwycięstwa zmagania na zachód od Smoleńska, gdzie bolszewicy utracili okragło 300.000 ludzi.

Niezwykle wielkim krwawym stratom odpowiadają także straty sowieckie w czołgach, broni i sprzęcie bojowym. Jedynie tylko od 5 lipca wojska niemieckie zniszczyły, jak to niebicie stwierdzono, 18.244 czołgów sowieckich. Do tego doliczyć należy znacznie więcej, jak 2.000 czołgów zniszczonych przez lotnictwo niemieckie. Rzeczywiście straty bolszewików w czołgach są jednak wyższe, ponieważ wymieniona cyfra zawiera jedynie maszyny, których zniszczenie zaobserwowano ponad wszelką wątpliwość. Bardzo wiele czołgów stracił pozbawiony bolszewicy w czasie prób przeprawy na siebie przez rzeki i bagna, inne rozbito na terenie pozycji przygotowawczych i w czasie drogi na front. Tysiące czołgów zdołali bolszewicy odciągnąć poza front wprawdzie nie w stanie zniszczenia strzałami, jednak nie są już one zdolne do walki i dadzą się użyć jedynie na łom.

W zakresie dział bolszewicy stracili w ostatnich 4-ch miesiącach 9.529 sztuk, z tego 218 dział samowych, ponadto 14.499 karabinów maszynowych. W tym samym okresie czasu bolszewicy stracili 10.225 samolotów, z czego 534 zestrzeliły jedynie jednostki wojsk lądowych.

Południowa Ameryka — krainą wina.

(J. L.) Kraków, 8 listopada. Wojna przyczyniła się do rozszerzenia uprawy wina w południowej Ameryce.

Jeszcze na długo przed wojną dawano się zauważyć, że w Południowej Ameryce wytwór wina był bardzo znaczny. Olszymie okregi winne znajdują się szczególnie w umiarkowanej strefie południowej Ameryki, a więc w Argentynie, w Chile, Urugwaju i w południowej części Brazylii.

Znane południowo-amerykańskie (specjalnie argentyńskie) wina mogły jeszcze przed obecną wojną konkurować z winem na rynkach europejskich. Szczególnie interesującym jest fakt, że uprawa wina w ostatnich latach silnie rozszerzyła się nie tylko w umiarkowanych strefach Południowej Ameryki, ale również z dużym powodzeniem w tropikalnych strefach. Ma to szczególne znaczenie wobec tego, że dawniejsze próby kultywowania winnej latorośli w tropikalnych strefach dawały wyniki zdecydowanie ujemne.

W tropikalnych strefach winna latorośl z zasady nie przyjmuje się, jak to np. wykazały usiłowania preferencjonowania holenderskich roślin w Holenderskich Indjach.

Jeśli więc w tropikalnych strefach Południowej Ameryki uda się uprawa wina, przypisać to należy dobremu klimatycznemu i gruntowemu warunkom. Grunt to bowiem, dzięki działaniom wulkanicznym jest wprost idealny.

Nadmiar tropikalnego gorąca, które gdziekolwiek zabija latorośl, w tym wypadku daje dobry wynik uprawy wina.

W Peru np., gdzie winnice zajmują wielkie n-prawne przestrzenie, sięgające do 40.000 ha, kultura ta jest położona na 3000—4000 m wysokości. W Ekwadorze, Kolumbji, Venezueli i na Guyanie uprawa wina jest na 1000—2000 wysokości.

W głębokich warstwach gruntu latorośl niezdolna jest do wegetacji. Za to na takich wysokościach od 1000—2000 m. winobranie odbywa się dwukrotnie podczas roku.

Ze wszystkich wspomnianych tropikalnych krajów Ibero-Ameryki, Kolumbia ma największą przyszłość przed sobą w uprawie wina. Kolumbia jest większa od Francji, ma jednak zaledwie 10

milionów mieszkańców. Jej najważniejszą produkcją rolną stanowią dotychczas kawa, banany, a w ostatnich czasach dopiero nie mniejszą stanowi wino.

Doskonałym organizatorem kolumbijskiej uprawy i produkcji wina jest znany węgierski fachowiec winny dr S. Teleki, którego ministerstwo rolnictwa powołało na to stanowisko przed kilku laty. Również i szwajcarscy osadnicy pracują bardzo wydajnie w kolumbijskiej uprawie wina. Największy jednak kontyngent ogrodników stanowią Włosi. Posiadacze winnic mają obecnie wielkie trudności z transportem wina. Dawniej transportowane winne grona, obecnie z powodu trudności transportowych jest to niemożliwe. Takie same trudności napotykają uprawiający kawę, kakao, banany itp. Winiarze pocieszają się tylko tem, że wina przez dłuższe odleżanie się nie tylko nie tracą, ale zyskują na wartości.

Zmiana kwatery dyplomatów zagranicznych na Azorach.

Lizbona, 8 listopada. Donoszą tutaj, że wszelkie konsulatory zagraniczne, czynne na Azorach, przeniesione zostały do małej osady kąpielowej Fornos w pobliżu Ponta Delgada na wyspie Sao Miguel.

Chodzi w danym wypadku o konsulów wszelkich mocarstw, obojętnie czy prowadzą wojnę czy są neutralne, włącznie Amerykanów i Anglików, którzy zaprzestali musieli urzędowania, ponieważ Azory znajdują się pod administracją wojskową. Z Fornos konsulowie ci wraz z wszystkimi urzędnikami konsularnymi udadzą się w drogę powrotną do swej ojczyzny w ciągu przyszłego tygodnia. Jak donoszą dalej, ludność Azorów upośledzona jest bardzo wskutek opóźniania się poczty. — Odkąd przybyli tam Angiele, wszelkie przesyłki pocztowe przechodzą cenzurę angielską, wskutek czego powtarza się stale kilkutygodniowe opóźnienie w doręczaniu.

Posiedzenie hiszpańskiej rady ministrów.

Madryt, 8 listopada. Pod przewodnictwem generała Franco zebrała się hiszpańska rada ministrów. Na temat obrad, które prawdopodobnie przeciągną się na następne dni, nie wydano dotychczas żadnego urzędowego komunikatu.

Układ handlowy między Bułgarią i Danją.

Kopenhaga, 8 listopada. Pomiędzy Danją i Bułgarią doszło do zawarcia układu handlowego, który przewiduje wzajemną wymianę towarową wartości 3.350.000 koron. W ramach układu Bułgaria otrzymuje od Danii głównie maszyny, natomiast dostarcza Danii przeważnie tytoń. Ważność układu podpisanego w Sofji, obowiązuje od dnia 30 kwietnia 1944 r.

Spłonął sterowiec Stanów Zjednoczonych.

Madryt, 8 listopada. Admiralicja Stanów Zjednoczonych komunikuje, według doniesienia z Waszyngtonu, że sterowiec „K 94“, należący do floty, w czasie lotu nad morzem, z nieznanej przyczyny zapalił się i spadł do morza. Ośmiu członków załogi poniosło śmierć.

W kilku wierszach.

Stryjska służba informacyjna donosi, że w piątek odbył się w Kairze konferencja z tureckim ministrem spraw zagranicznych Memmenoglu. Przy tej rozmowie obecny był ambasador brytyjski w Ankarze, sir Knatchbull-Hugessen.

W piątek wieczorem argentyńskie ministerstwo skarbu podało do wiadomości, że wycofuje się wszystkie rezerwy złota w kwocie około 850 milionów pesetów argentyńskich, które były depozytowane w Nowym Jorku w Federal Reserve Bank. Transakcji tej dokonano na podstawie wyraźnego zezwolenia, jakiego udzielił rząd argentyński bankowi centralnemu. Mają przez to być powiększone rezerwy złota w Argentynie. Pierwszy transport zaokrętowany został już w New Orleans. Dalsze transporty wykonuje się bieżąco.

Papież zamianował Julien de Conde, archidjakona przy katedrze w Wersalu, biskupem w Troyes.

Szwedzki sztab siły zbrojnej donosi, że w piątek wieczorem szwedzka obrona przeciwlotnicza ostrzeliwała strzałami ostrzegawczymi jeden angielski samolot kurierski, w pobliżu okręgu przemysłu zbrojeniowego Bofors. Wskutek ostrzelwania, samolot angielski zmienił swój kurs.

W pobliżu Ermenak, na północ od Antalii, spadł wczoraj samolot brytyjski. Załogę składająca się z 6 ludzi, która wyskoczyła ze spadochronami, interwiewano.

Wskutek uduszenia się w potężnym stosie ryżu znalazł śmierć trzy osoby w pewnym młyń w wielkiej prowincji Vercelli. Obaj właściciele młyna wraz z jednym pracownikiem zajęli byli oszczędzić zaopatrywaniu ryżu z pierwszego piętra przez otwór w suficie na piętro niżej. Przy tej pracy wyrzucił się pracownik młyna i spadł z góry wprost w obryzmę tłu kupu ryżu. W czasie akcji ratowniczej nieszczęśliwego, obaj bracia i właściciele młyna porwali zostali również przez spadające masy ryżu i ponieśli śmierć wskutek uduszenia.

Radjo Mackey donosi, że prezydent Roosevelt zamianował pięciu członków związkowej władzy sprawiedliwości na członków komisji specjalnej, badającej koszty utrzymania żywności w Stanach Zjednoczonych. Nastąpiło to na skutek zażądań wpływających od kierowników związków pracowników, że koszty utrzymania znacząco więcej się wzrosły niżżeł podwyżki zarobków. Upoważnieni do tych decyzji ukończyć mają sprawozdanie w przeciągu dwóch miesięcy.

Jeżeli liczba zgonów i zmniejszenie się urodzin w Anglii postępować będzie po wojnie obecnej w ten sam sposób, jak postępował po pierwszej wojnie światowej, natenczas według szacunków londyńskich, w przeciągu 25 lat Anglia posiadać będzie o 30 procent niższą liczbę ludności oraz zamieszkać 8 procent, nawet 16 procent mężczyzn ponad 60-letnich. W roku 1975 liczba ludności zmniejszyłaby się na 33 miliony.

Jak donoszą z Meksyku, z powodu trudności surowcowych, dwie wielkie fabryki artykułów gumowych zaprzestały swjej produkcji. Wskutek zamknięcia tych zakładów, pozabawiono chleba przeszło 5000 robotników.

Z okazji zamknięcia tutejszego kongresu eucharystycznego, jaki odbył się w tych dniach w Peru, a na którego zakończenie wystąpił papież przemawiając radiowo w języku hiszpańskim, nastąpiła wymiana depesz pomiędzy papieżem a prezydentem Peru.

Jak donoszą z Rio de Janeiro, zakazał koordynator gospodarczy Lias de Barros wszystkim mięsem mrożonym dalszego wywozu tych produktów z powodu związanego się braku mięsa w Brazylii. Niedawno temu otrzymali już z granicznej fabryki mięsa w Lison i Almoraz ostrzeżenie, oraz zostali zamknięci na pewien czas, ponieważ nie stosowali się do zarządzeń ograniczających eksport mięsa i wskutek tego naraziły na niebezpieczeństwo zaopatrzenie Brazylii. Jak wiadomo, dopiero niedawno temu zaprowadzono w Rio de Janeiro i w innych miastach dni bezmięsa.

Dotychczasowy poseł w Rzymie, Bohdan Gelvane zamianowany został nowym słowackim posem w Sofji. Poseł Gelvane odejść już do Sofji. Dotychczasowym słowackim posłem w Sofji, dr Plisko, poruszono, jak wiadomo, kierownictwo słowackiego konsulatn generalnego w Sztokholmie.

Szef państwa, marszałek Petain, przyjął w sobotę w południe na uroczystej audiencji bułgarskiego posła Balabanowa, któremu wręczył insygnia wielkiego krzyża francuskiej Legji Honorowej.

Agencja Reutersa donosi, że w czasie przybycia do swego rodzinnego miasta Neapol, powitany został król Wiktor Emanuel okrzykami: „Przeż z królem Abdulkawad“.

Znaleziska przedhistoryczne w Danji.

(tp) Donoszą z Korsor, że w czasie prac niwelacyjnych na pewnej nieruchomości w dzielnicy miejskiej Taarnborg odkryto miejsce zamieszkania i pracy z wczesnego okresu kamienia. Równocześnie znaleziono wielką ilość dobrze utrzymanego sprzętu krzemienego, np. do obróbki skór, do kresania ognia itp.

Sowieccy oficerowie w sztabie generalnym Anglo-Amerykanów.

Sztokholm, 8 listopada. Z pewnej wzmianki amerykańskiego korespondenta radjowego w Londynie, Mallory Brown, wynika, że udało się Sowietom w czasie konferencji moskiewskiej uzyskać pewne „gwarancje” na to, aby Anglo-Amerykanie przyspieszyli swe operacje wojenne i uznali w większej mierze aniżeli dotąd potrzeby sowieckie. Mallory Brown donosi, że kilku wyższych oficerów sowieckiego sztabu generalnego zasiadzie w międzyalijackim sztabie generalnym na zachodzie, który to sztab odpowiedzialny ma być w przyszłości za operacje wojskowe.

KRONIKA

LISTOPAD
8
Poniedziałek

Dziś: Gotfryda
Jutro: Teodora

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 17.00 do 0.30

Za 1 kg nasion 10 kg cukru.

(tp) Kraków, 8 listopada. Jak już swojego czasu donosiliśmy, zebrane nasiona dzikich drzew owocowych (odnosi się to w tej chwili do nasion jabłoni i gruszy) winny być odestawione do centrali ogrodniczej A. Kaschnbe w Krakowie, Adolf Hitler Platz 4.

Jednocześnie podajemy do wiadomości wszystkich zainteresowanych, że premia za wymienione nasiona została wybitnie podniesiona, a mianowicie za 1 kg nasion jabłoni lub gruszy dostawca otrzymuje 10 kg cukru, niezależnie od normalnie wypłaconej ceny.

Przy okazji nadmieniamy, że okłady jabłoni słodkiej i rajskiej w ilości kilkunastu tysięcy można nabyć w szkołkach drzewek w Zasowie k/Dębicy.

Kronika żałobna.

Kraków, 9 listopada. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Bronisława Rapacz, lat 38, dama mechanika; Władysław Urada, lat 41, robotnik, Józef Kowalik, lat 19, robotnik Baudienst; Stanisław Grudziński, lat 46; Katarzyna Błaszewska, lat 92, emerytka Monopoli Tytoniowego; Helena Brzeczewska, lat 88, wdowa po ekonomie; Krystyna Benikowska, ur. 1943; Maria Skoczylas, ur. 1943; Józef Biał, lat 58, majster szewski; Jan Stajak, lat 55, kupiec; Anna Bandrowska, lat 85, wdowa po urzędniku.

(tp) SZTUCZNE SUSZENIE DREWNA. Doceniając wartość i znaczenie sztucznego suszenia drewna dla rzemiosła stolarskiego i wszelkich rzemiosł pokrewnych, wydawnictwo dla gospodarki i rzemiosła w Krakowie powołało seminarium w najbliższym czasie fachowego podręcznika p. t. „Sztuczne suszenie drewna”. W książeczce tej obszernie i wyczerpująco zostanie omówiony sposób suszenia drewna, budowa, urządzenie suszarni itd.

Unormowanie produkcji przedmiotów gospodarstwa domowego.

(tp) Kraków, 8 listopada. W drodze rozporządzenia unormowano z kolei produkcję przedmiotów gospodarstwa domowego ze szkła, porcelany, fajansu i innych mas ceramicznych.

Wśród przedmiotów wymienionych powyżej, widzimy w rozporządzeniu garnuszki, talerze, dzbanki, słoje do konserw, termosy, filiżanki, miski i czarki, garnki, dzbanki, naczynia do gotowania i pieczenia itd.

Z dniem 1 listopada br. wszystkie wyżej przytoczone przedmioty wolno wyrabiać tylko według instrukcji dotyczących wyrobów. Instrukcje wydaje Urząd Gospodarowania papierem i towarami różnego rodzaju w G. G. Wyroby przedmiotów nie objętych załącznikiem do rozporządzenia są zabronione.

Przedmioty gospodarstwa domowego wolno dostarczać i nabywać tylko na podstawie kuponów nabywczych wyżej wspomnianego urzędu. Ważną jest sprawa procedury przy nabywaniu kuponów nabywczych. W myśl zarządzenia wszyscy konsumenci dzielą się na konsumentów hurtowych i detalicznych. Do konsumentów hurtowych zaliczono gospody, zakłady noclegowe, kasyna, stołówki, kantyny i szpitale. Konsumenti hurtowi otrzymują kupony nabywcze od gubernatora okręgu (wydział gospodarki). Wniosek o

przydział kuponów nabywczych należy kierować do starosty powiatowego, względnie miejskiego (urząd gospodarczy).

Za konsumentów detalicznych uważa się osoby fizyczne, gospodarstwa domowe i zakłady, które nie wchodzą do kategorii konsumentów hurtowych i nie są instytucjami publicznymi. Konsumenti detaliczni otrzymują kupony nabywcze od starosty powiatowego względnie miejskiego, stosownie do instrukcji gubernatora okręgu. Konsumentom rolniczym nie wydaje się kuponów nabywczych. Konsumenti rolni zapożyczają się w odnośne przedmioty wyłącznie drogą rolniczego premjowania. Instytucje publiczne otrzymują przydziały bezpośrednio od Urzędu Gospodarowania Papierem i Towarami różnego rodzaju.

Do przyjmowania dowodów na nabywanie uprawnień są tylko przedsiębiorstwa handlowe, dopuszczone przez Gubernatora Okręgu. Dopuszczenie następuje na wniosek Grupy Główniej Gospodarki Przemysłowej i Ruch w Izbie Okręgowej dla gospodarki ogólnej w Gen. Gub. — Grupa Handel w porozumieniu z Urzędem Gospodarowania Papierem i Towarami różnego rodzaju.

Szczegóły omawianego zarządzenia opublikowano w Dzienniku Rozporządzeń dla Gen. Gub. Nr. 85 z dnia 22 października 1943.

Walka łabędzia z wężem wodnym.

(ap) Powszechnie wiadomą jest rzeczą, że szereg zwierząt posiada w dużym stopniu rozwinięte instynkty macierzyński. O bardzo ciekawym wypadku opowiada nam jeden z podróżników, a mianowicie:

Pewnego razu spacerowałem po wybrzeżu dużego jeziora, gdzie szukałem muszli. W tem nstyszałem niezwykły hałas, jaki pochodził z sitowia, rosnącego niedaleko brzegu. Ponieważ byłem ubrany w wysokie gumowe buty, wszedłem do wody pragnąc wybać, co się tam dzieje. Wówczas spostrzegłem łabędzia, który stał na swoim gnieździe i mocno bił skrzydłami. Obok niego leżała głowa węża wodnego, który to z tej to z tamtej strony pragnął dostać się do gniazda. Prawdopodobnie nsiłował spędzić łabędzia z jaj, co jednak mu się nie udało. Wtem wąż nniósł się wyżej i rzucił się na łabędzia. Jednakże silne uderzenie skrzydłami wystarczyło na odrzucenie go na znaczną odległość od gniazda.

Sądziłem, że wąż otrzymał już dostateczną naukę i cieszyłem się w duchu z dzielnej postawy szlachetnego ptaka. — Łabędź tymczasem zdawał się przełazić jaja w gnieździe, bo dotykał je kolejno dziobem. Wtem wyprostował swą szyję i zaczął wpatrywać się w pobliskie sitowia.

I ja zwróciłem też swoją głowę w tę stronę. Wprawdzie nie usłyszałem nic podejrzanego, ale zauważyłem jak sitowie porusza się, mimo, że wiatr nie był.

Łabędź zaczął niespokojnie latać w tę i tamtą stronę. Wąż zjawił się ponownie i próbował zaatakować go.

Rozpoczęła się walka. Sitowie dookoła wyglądało, jakby je ktoś wydeптаł. Łabędź krwawił. Ponieważ nie mogłem ze względu na głębokość wody dotrzeć do miejsca, gdzie rozgrywała się walka, próbowałem krzykiem i klaskaniem odstraszyć węża, gdyż uderzenia skrzydeł łabędzia stawały się coraz słabsze. Zwierzęta jednak nie widziały i nie słyszały. Ostatnie gwałtowne uderzenie. Wąż został widocznie trafiony, ponieważ jakby martwy rozciągnął się na powierzchni wody. Natychmiast jednak zerwał się i wbił swe zęby zmęczonemu łabędziowi w piersi.

Łabędź daremnie próbował oderwać wroga przy pomocy swego silnego dzioba. Wąż wisił uciepiony na piersi łabędzia i nie poruszał się więcej. Wtem nadpłynęła łódka. Poprosiłem rybaka, aby podwoził mnie. Pojechaliliśmy szybko na plac boju. Tam spostrzegliśmy, że wierny łabędź zwiłzał z gniazda, przykrywając jeszcze jednym skrzydłem jaja.

I wąż i łabędź były już nieżywe.

Historia parasola.

Parasol nie jest bynajmniej nowoczesnym wynalazkiem, znany był już starym Chłirczykom, Egipcjanom, nie obcy Asyryjczykom i Persom, o czym dowiadujemy się z płaskorzeźb, znajdujących się na dawnych pomnikach historycznych tych ludów.

W każdym razie parasol początkowo nie służył do ochrony przed ulewą czy też słońcem — był on używany jako ozdoba godności, podobnie jak to dziś jeszcze spotykamy u dzikich ludów. Jeżeli chodzi o jego rozwój historyczny, to najprawdopodobniej wziął swój początek z baldachimu cesarskiego w Chinach, gdzie mniej więcej około 2000 lat przed Chr.

Początkowo nie był wcale podobny do dzisiejszego — wyglądał jak dach rozpięty z koszlownego jedwabiu i ochraniający władcę państwa Smoka i mógł początkowo służyć na użytek jedynie tylko samemu władcy. Z czasem dostąpił tego zaszczytu nazywania książąt krwi, potem dworacy. Z Chin rozprzestrzeniło się używanie tych baldachimów do Japonii, Indji, Persji i na cały Wschód. Baldachim przechodził rozmaite przekształcenia w zależności od materiałów, jakimi rozporządzały dane kraje. — W Chinach zastąpił jedwab mniej zamożni lnb może skąpi dygnitarze papierem, w Egipcie faraon kazał ułożyć liście palmowe lub strusie pióra w postać olbrzymiego parasola. Oczywiście znali go też starożytni Grecy jak i Rzymianie. — W średniowieczu we Włoszech papież i wysoko urodzona szlachta nazywała parasola jako pewnego atrybutu swej godności. Natomiast w Europie środkowej parasol jako ozdoba godności zaistniał w nieco później.

Natomiast prawie pewnem jest, iż po roku 1790 parasol spadł z piedestału dotychczas dzierżonej godności i stał się prozaicznym przedmiotem, chroniącym zwykłego śmiertelnika od deszczu lub słońca.

W czasach panującego stylu rokoka parasol stał się mniejszy, a pięknej płci posłużył jako nowy środek do kokieterii.

Z czasów panującego stylu rokoka parasol stał się mniejszy, a pięknej płci posłużył jako nowy środek do kokieterii.

W wieku XIX parasol podbija szerokie masy, staje się szczególnie ulubionym i niezbędnym towarzyszem malarzy i przeukpek. Pierwsi chronili swe sztalugi przed deszczem lub nadmierną słońcem — a drugie — rozkładały pod cieniem tegoż swe towary.

Z tych czasów pochodzi karykatura zapominalskiego profesora, który wszędzie szuka parasola a trzyma go pod pachą, gubiącego parasol albo też zamieniającego parasol w pocieszny sposób z innymi przedmiotami. Takich karyktur profesorów pełne były pisma humorystyczne owej epoki.

Takie ciekawe dzieje przechodził parasol: z tronu cesarskiego siedi pod strzechy i nie tylko stracił na godności, ale i na wielkości, ho dzisiejszy nowoczesny parasol możemy wygodnie nosić w kieszeni, a panie w ręcznej torebce.

A. J.

Obwieszczenia urzędowe

PUBLICZNE UPOMNIENIE

Na podstawie rozporządzenia w sprawie publicznego upomnienia o zapłatę zadpitych kwot podatkowych z dnia 9 września 1943 r. (Dz. Rozp. GO. str. 487) przypomina się o płatności niżej wyszczególnionych podatków:

W miesiącu listopadzie 1943 r. są płatni:

dnia 7 listopada 1943 r.: podatek od uroszeń za miesiąc październik 1943 r.,
dnia 10 listopada 1943 r.: podatek od uroszeń za miesiąc październik 1943 r.,
na podstawie rozporządzenia o podatku dochodowym dla Niemców z 29 czerwca 1943 r. (Dz. Rozp. GO. strona 329),
dnia 15 listopada 1943 r.: podatek przerysowy — III rata względnie przedpłata za rok obrotowy 1943,
dnia 15 listopada 1943 r.: podatek obrotowy — przedpłata za miesiąc październik 1943 r.,
dnia 30 listopada 1943 r.: podatek od nieruchomości — II rata za rok 1943.
Publiczne upomnienie dotyczy również tych podatków, na które rozpisano edyktalne nakazy płatnicze i płatność ich przypada w miesiącu listopadzie 1943 r. Oddzielne pisemne upomnienie nie będą wobec tego rosyłane.
Po upływie terminu płatności podatków pobiera się podatek za zwłokę w wysokości 2-10 procent zaległości podatkowej.
O ile wyżej wymienione podatki wraz z wszystkimi dodatkami i opłatami za upomnienie nie zostaną zapłacone w ciągu 14 dni od ogłoszenia niniejszego publicznego upomnienia, a przy jeszcze niżej podanych terminach płatności podatków — w ciągu 14 dni po ich zapadnięciu — będą one ściągane w drodze przymusowej egzekucji na koszt dłużnika. Złożenia opieszaleści płatników może pogłusnąć za sobą ponadto dotkliwe kary za zwłokę.
Kielce, dnia 2 listopada 1943 r.

Der Stadthauptmann Der Finanzinspektor in Kielce.

Kontingenty w PKO

WYPŁATY W PKO

(Dawna Pocztowa Kasa Oszczędności) w Warszawie

PKO (Dawna Pocztowa Kasa Oszczędności) uskutecznia dalsze wypłaty wsiadziom rachunków oszczędnościowych i czekowych, zamieszkałym w Generalnej Ambroji z wyłączeniem Dystryktu Gólcia. Między innymi jest adres podany w książeczce oszczędnościowej, względnie na rachunku czekowym lub w przedłożonym dowodzie zameldowania.

Wypłaty będą dokonywane według następujących zasad dla rachunków ze zmianami:

od zł	501 do	1.000	zł	500	—	w całości	
od zł	1.001 do	2.500	zł	500	—	20%	od reszty
od zł	2.501 do	5.000	zł	750	—	26%	od reszty
od zł	5.001 do	10.000	zł	1.000	—	26%	od reszty
od zł	10.001 do	15.000	zł	1.500	—	26%	od reszty
od zł	15.001 do	25.000	zł	2.000	—	26%	od reszty
od zł	25.001 do	50.000	zł	3.000	—		
26%							

Zgłaszając się ochotniczo do pracy w Rzeszy Niemieckiej — masz prawo wyboru miejsca pracy.

BIURO INFORMACYJNE
dla pracowników fizycznych i umysłowych
Krakau, Burgstr.
(Grodzka) L. 60

HURTOWNIA
ARTYKUŁÓW KOSMETYCZNYCH
L. Mingełgrün, Zarząd komisaryczny
KRAKÓW, KRAKOWSKA 21, m. 23.
Telefon 176-02.

MEBLE
Sypialnie, szafy kombinowane, trój-
dziennie — poleca
W. STAWOWY — KRAKÓW,
Starowińska 35 — w sieni na prawo.

WALERJANY
Magistra
GOBIECA
STOSOWANY PRZY NEUROZACH
& WYKŁADANIE NERWOWYM
DO NABOYCIA W APTEKACH

Wolne posady
Eksportentki z wiadomością języka niemieckiego, potrzebne. Zgłoszenia: Deutsches Brotgeschäft, Franz Bühler, Krakau, Schusterstrasse 20. 1797K
Potrzebna uczciwa, spokojna, dziewczyna, do gospodarstwa domowego w aptece na wsi. Zgłoszenia: Helena Żołędowska, Kamińskie przez Nisko, apteka.
Portier i dochodząca do biura poszukiwana od zaraz. Zgłoszenia: Kraków, Starowińska 32 m. 3. 1567K
Praktykantka (kt) od 16 lat do sklepu poszukuje od zaraz firma K. Lankosz — Szkło, porcelana, artykuły gospodarcze, Kraków, Stradom 18. 1700K
Służąca do 3 osób, gotowanie, pranie — potrzebna. Zgłoszenia od 6—7, Kraków, Ślemieńskiego 2/6. 1701K
Goniec wraz z pracą do magazynu z językiem niemieckim od zaraz potrzebny. Zgł.: Kraków, Bohler Ost, Burgstr. 1.
Bakteriolog (kierownik) do wielkiego laboratorium od zaraz poszukiwany. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 1765K”.
Kilku bakteriologów (sil żelaznych) jako laborantów lub asystentów poszukuje od zaraz wielkie laboratorium. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 1766K”.
Chemik rolny poszukiwany. Wyczerpujące zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1767K”.
Stenotypistka ze znajomością języka niemieckiego w słowie i piśmie potrzebna do biura budowlanego. Zatrudnienie całodzienne lub kilkogodzinne. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 1673K”.
Technik budowlany potrzebny od zaraz do polskiej firmy budowlanej. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 1674K”.
Stofer potrzebny od zaraz do polskiej firmy budowlanej. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 1675K”.
Fabryka papy, poszukuje robotników do nocnej zmiany. Zgłoszenia: „Paparoli”, Kraków, Postfach 637. 6222
Fabryka papy zatrudnia gospodynię, moźliwie młodą, z znajomością gotowania. Zgłoszenia: „Paparoli”, Postfach 637.
Kobieta do sprzątania i posyłek i starszego chłopca do wózka za dobrym wynagrodzeniem, od zaraz przyjmujemy. „Szkolnica”, Kraków, Płac Nowy 8.
Potrzebna niania do dwójki dzieci (1 1/2 i niemowlę), do małego polskiego domu. Wzrostu bardzo dobre. Referencje wymagane. Kraków, Podbrzezie 5/5 od godz. 5 po poł. 6309
Dziewczyna, kucharka, potrzebna zaraz do trzech osób, dobre warunki. Zenita, Kraków, Florjańska 21. 6327
Panienka, do niemieckiego, potrzebna od zaraz na dobrych warunkach. Goniec Krak. Kraków „Nr. 6446”.
Poszukujemy robotnika z wózkiem, na 2—3 godz. dziennie. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6446”.
Dziewczyna, uczciwa, do gospodarstwa domowego (4 osoby), potrzebna z gotowaniem od zaraz. Wynagrodzenie i wyżywienie b. dobre. Kraków, Wenecja 19 m. 9, od 4 do 5 po poł. 7066
Przyjmij zaraz modniarkę. Salon Mod „Ligia”, Kraków, Wielopole 14.
Potrzebna fizyczka. Warunki dobre. Wolbrom, Rynek 31. 6192
Potrzebny czeladnik krawiecki. Wiadomości: Kościuszki 27/15. 7290
Służąca, czysta, uczciwa, od zaraz potrzebna. Kraków, Florjańska 32/22.

Służąca z gotowaniem, do polskiego domu, świadectwa i polecenia, potrzebna. Kraków, Adolf Hitler-Platz 45, m. 2. Poszukuje służącej po kawalersko. Referencje i świadectwa niezbędne. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 1591K”.
Poszukuje dziewczyny, zdrowej, przystojej, domatorki, lubiącej pracę domową, do pomocy pani domu (2 osoby), traktowanie rodzinne, wynagrodzenie skromne. Fotografia i bliźsze dane o sobie wymagane. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 1592K”.
Stofer-mechanik poszukiwany od zaraz. Oferty: odpisy świadectw, warunki kierować Majątek Zarządcę k/Niska.
Poszukuje czeladnika kominarskiego, lub ucznia. Wiadomości: Kraków, Bronowice, ul. L. Rydla 46/7. Gorączko Władysław. 6587
Przyjmij zaraz dochodzącą do małego gospodarstwa domowego (2 osoby) z gotowaniem. Warunki według umowy. Zgł.: Kraków, Starowińska 34/9, między 8—11. 6622
Przyjmij zdolnego chłopca, jako ucznia do sklepu gospodarczego. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6686K”.
Służąca z gotowaniem, czysta, uczciwa, od zaraz potrzebna. Kraków, Florjańska 32/22. 6734

Posad poszukują
Poszukuje posady biurowej. Ukocza. 4-leńskie gimn. handl. Język niemiecki i maszynopis. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6180”.
Młynarz-monter, lat 43, żonaty, bezdzietny, znający się na przemyśle handlowo-gospodarczym, poszukuje posady. Zgłoszenia: Szpak Julian, Młyn Rebów, pt. Raków k/Staszowa, Distr. Radom. 1593K
Poszukuje pracy, kucharka, sila pierwszorzędna, od 15. 11. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 1594K”.
Młody, energiczny, znający niemiecki, perfekcyjnie francuski, wykształcenie techniczne, kreślarskie, znajomość wszelkich prac biurowych, poszukuje odpowiedniej posady, najchętniej jako praktykant do majątku. Łaskawe zgł. do Gońca Krak. Kraków „Nr. 1595K”.
Rządca, kawaler, wyższa szkoła rolnicza, 20 lat praktyki w gospodarstwach intensywno-przemysłowych, poszukuje pracy. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6628K”.
Starsza kobieta poprowadzi dom samodzielnie, długoletnie świadectwa, czysta, pracowita, gotuje dobrze. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6635K”.
Samodzielnie zajmie się domem, dobre świadectwa, dobrze gotuje, lat 49. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6636K”.
Panienka, inteligentna, pracująca w charakterze ekspedjentki, zmienia posadę natychmiast. Posiada ukończoną szkołę gospodarczą i przemysłową. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6641K”.

Kupno nieruchomości
Kraków, Lwów lub inna miejscowość Kupię kamienicę, willę, parcelę budowlaną, gospodarstwo rolne. Gotówka natychmiast. Zgł.: Włodzimierz Huk, Kraków, Piłarska 19. 1764K

Sprzedaż nieruchomości
Dom, murowany, jednorodzinny, 3 pok. z kuch., Bronowice Małe, blisko tramwaju. Kraków, Basztowa 10/1. 7600
Kamienica: IV, III, II, I piętro, komfort, w centrum, sprzedaż „Lokata”. Kraków, Łobzowska 4. 7280
Dwa morgi pola 85x280 mtr. (Mogilana), bardzo tani, sprzedam lecz szybko. Kraków, Szewska 7/3. 7420
Kilka ładnych parcel od 600—150 sążni w Śwoszowicach. Wiadomości: Kraków, Dajwór 25/19. 7489
Kamienica I. p., 8 ubik., w Dębniakach, zaraz sprzedaż: Kraków, Basztowa 10/1. 7549
Zabudowa. Willa komfortowa, 13 ubikacji, ciepła woda, łazienka, telefon — najpiękniejsza dzielnica — wolna po kupnie, tania: Kraków, Basztowa 10/1. 7550
Dom, 7 pok. (Bronowice), murow., z ogrodem: Kraków, Zwierzyńska 8/1. 7550
Dom, 5 pok., mur., w Krakowie, tania do nabycia: Kraków, Zwierzyńska 8/1. 7550
Wola Just. (dzielnica willowa), parcele, 720 m², 1800 m² i inne, uzbudowane. Sprzedaż: Kraków, Zwierzyńska 8/1. 7550
Parcela w Krakowie: 140, 200, 180 sążni, kompl. uzbudowana, oraz duża parcela na przedm. Krakowa, sprzedaje: Kraków, Zwierzyńska 8/1. 7550
Polowa domu, 5 ubikacyjowego, niedrogo, wolne mieszkania. Polowa kamienicy, II piętra, Kraków. Parcela, około 250 sążni, Śwoszowice. Parcela, 236 sążni, Borek. Parcela, 284 sążni, słoneczna, sucha i inne, do sprzedania: Grzywek, Kraków-Podgórze, Kalwaryjska 27, m. 11. 7234
Parcela: Zabierzów 255 sążni, 282 sążni i 1.200 sążni. Kr. Urzęd. Gł. Gł. 167 sążni. Borek Fałęcki 350 sążni i 820 sążni. Bronowice 350 sążni. Skawina 514 sążni. Sprzedaż D/H. „Imicjatywa”, Kraków, Kapucyńska 7. 7251
Śwoszowice: 1000 sążni, 200 sążni, przy drodze, sprzedaż „Lokata”, Kraków, ul. Łobzowska 4. 7278
Parcela budowlana, uzbudowana, 182 m², front 16 m, ulica Czarnowiejska, okazja: Kraków, Basztowa 10/1, tel. 159-35. 7417
Zabudowa. Kilka parcel budowlanych, wydzielonych, tania sprzedaż: Biuro, Kraków, Basztowa 10/1. 7061
Kamienica komfortowa, IV. p., 35 ubikacji, Aleje Słowackiego, sprzedaż: Kraków, Basztowa 10/1. 7062
Kamienicy dwupiętrowej, centrum miasta, 1/4 część, sprzedaż tania: Kraków, Basztowa 10/1. 7064
Parcela budowlana, wydzielona, uzbudowana, 156 sążni, ul. Grzegorzewska tania: Kraków, Basztowa 10/1. 7065
Młyn na wodę i elektr., koło Krakowa (stacja kol.), z mieszkaniami. Bardzo rentowna placówka. Kraków, Zwierzyńska 8/1. 7071
Parcela, Dębniak, 128 sążni, 15 frontu, w pięknym położeniu nad Wisłą, okazja. Biuro, „Wasa-Strzecha”, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 12, tel. 104-31. 7194K
Dom 3 pok., nowomurów, z ogrodem, za bezcen, sprzedaż: Kraków, Zwierzyńska 8/1. 7074
Willę murowaną, o 6 pokojach z dużym ogrodem, sprzedaż: Kraków, Florjańska 16, I. p., tel. 210-43. 6015
Potencjał do sprzedania parcele we wszystkich dzielnicach miasta Krakowa i okolicach Krakowa, Florjańska 16-4. Willa w Czyżynach, Tenczynku, Jordana nowe, komfortowe, z ogrodami i wielo innych sprzedaż „Lokata”, Kraków, Łobzowska 4. 7279

Borek Fałęcki parcelę 1200 m², bardzo tania ale szybko sprzedaż „Lokata”, Kraków, Łobzowska 4. 6540
Wybór domów, kamienic, parcel w Krakowie i innych miejscowościach posiada Kancel. Biuro sprzedaży Kraków, Basztowa 10/1, tel. 159-35. 7400
Zabudowa. Parcela budowlana 280 sążni, frontu 20 m sprzedaż: Kraków, Basztowa 10/1. 7417
Dębniak: Parcela budowlana 136 sążni, tania: Kraków, Basztowa 10/1. 7417
Pół domu 8-mio ub., mur., przy ul. w zbrojonej, tania sprzedaż B/H. „Er-ka-es”, Kraków, Starowińska 27, telefon 128-74. 1783K
Parcelę 720 m² w pięknym położeniu, blisko tramwaju, sprzedaż tylko zdecydowanie do 45 tys. Kraków, Starowińska 27, m. 6, tel. 128-74. 1785K
Uwaga! Kamienica I. p. z dużym ogrodem, blisko tramwaju, sprzedaż za 200 tys. B/H. „Er-ka-es”, Kraków, Starowińska 27, tel. 128-74. 1784K
Dom jednorodzinny, 800 sążni ogrodu, 20 minut od tramwaju, sprzedaż: Kraków, Starowińska 27, m. 6, tel. 126-74. 1785K
Uwaga! Okazja, dom I. p. z dużym ogrodem, niedaleko tramwaju, wolne mieszkanie, potrzeba 200 tys., sprzedaż: Kraków, Starowińska 27, m. 6, tel. 128-74. 1786K
Dom 8-mio ubik., mur., 300 sążni ogrodu, natychmiast sprzedaż: Kraków, Starowińska 27, m. 6, tel. 128-74. 1788K
Borek Fałęcki. Parcelę ćwierćmorgową, wysoko położoną, tania sprzedaż „Informator”, Kraków, Piłarska 19. 1789K

Kupno
Filatelistyczne biuro „Kolekcja”, Kraków, Bracka 4, I. p., kupuje wszelkie znaczki i zbiory. 5783
Kupuje stare srebro. Stanisław Chwilkowski, Kraków, Krakowska 1, pod Arkadami. Zakład zegarmistrzowski. 5783
Kuchnię 3 lub 4-pienną na gaz, najchętniej na gaz i węgiel, kupię. Korczyński, Kraków, Senacka 7, restauracja Druży oporowe, wszelkie przekroje, placki, okragi, kupię. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 7466K”.
Kupię krótki fortepian w dobrym stanie od właściciela. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 7573K”.
Dywany, kilimy, obrazy, antyki, meble, porcelana. Kupno — sprzedaż, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyki”, Kraków, Stradom 18, telefon 140-83. 8718K
Obrazy, antyki, dywany — kupno, sprzedaż — ocena: „Phryne”, Kraków, Sławkowska 6. 8718K
Dywany, obrazy. Kupno, sprzedaż, ocena: Kraków, Florjańska 8. 1148K
Numeratory używane, kupuje Widłowski, Kraków, Grodzka 28, sklep. 1502K
Kolewarki i Inki Hardy, poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1682K
Plecaki poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1682K
Trykotarska maszynę płaską, 7-ka lub 8-ka, najchętniej „Wedermann”, kupię. Zgłoszenia z podaniem ceny Goniec Krak. Kraków „Nr. 1775K”.
Szafy przyjemny w komis, szybko sprzedaż. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1682K
Kanceljonowany sklep używanej garderoby i bielizny, kupuje i sprzedaje za gotówkę Kraków, Pierackiego 4. 3645
Kupujemy używane paterony walizkowe markowe, stan obójny. Zgłoszenia: Firma „Kontakt”, Kraków, Stradom 18. 7632
Sklep kupna i sprzedaży używanych rzeczy, Kraków, św. Krzyża 7, kupuje gotówkowo używane ubrania, bieliznę pościelową, koce, kilimy i inne ładne rzeczy. 5887
Kupuję za gotówkę płaszcze zimowe damskie, męskie, ubrania dziecięce, bieliznę pościelową, kryształ, kilimy, dywany, lisy, swetry, firanki, kapy — płacimy najwyższe ceny, Kraków, Krakowska 5. Sklep — kupno, sprzedaż. 5975
Grodzka 59, Komis, potrzebuje kurtek męskich, spodni, lisów, futer, kryształów, ubrań dywanów, Grodzka 59. 6123
Przy Grodzkiej 59, zaraz można sprzedać płaszcze zimowy, futra, lisy, obrazy, srebro, swetry, paterony, sukienki wełniane. Grodzka 59. 6152
Srebro stare polowane oraz fasonowe kupuje i płaci najwyższe ceny, Firma Gajewski, Kraków, ul. Starowińska 26. Meble wszelkie, używane — kupuje gotówkowo Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59. 6443
Fortepian lub pianino kupię. Płace najwyższe ceny. Za wskazanie adresu 10%. Kraków, Szpitalna 20/22. Kwiatkowski. Płacimy gotówką najwyższe ceny za: futra, płaszcze zimowe męskie, damskie, blamy, suknie wełniane, ubrania, kilimy, dywany perskie, żywieckie, maszynowe, kryształ, serwisy, meble, do pisania, piaty, aparaty fotograficzne. Komis, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podwórku. 6703
Kupuję stare wóski. Kraków, św. Marka 16. Wesolowski. 6763
Dywan perski żywiecki, śniegowiec czarny wysoki nr. 35 kupię zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 8829K”.
Kredens kuchenny lub całą kuchnię, niedrogo pokójowy kredens kupię. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6867K”.
Łóżko metalowe, tapczan, szafę większą, kupię. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 7122K”.
Kilimy, dywany kupuję i sprzedaję Kraków, Długa 23, sklep z kilimami. Koperty na koldry w dobrym stanie, kupię. Zgłoszenia z podaniem wielkości i ceny. Goniec Krak. Kraków „Nr. 7434K”.
Slinik elektryczny 1,5 KM — 125 200 Volt, kupię. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 7467K”.
Pióra przedwzrostkiem Wattermanna i Pelikana, poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1790K
Zegarki na rękę, nowoczesne, markowe Schaffhausen, Zenith, Omega Ltd., poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1791K
Piżamy męskie, poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1792K
Dywany perskie, poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1793K
Obrazy Pułata i Wyczołkowskiego, poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1794K
Srebro antyczne, poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1795K
Kupię wózek dziecięcy, sportowy w najlepszym stanie, dobrej marki. Zgłoszenia: Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46 pod „602”.
Łóżeczko dziecięce, Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 6181
Kupię dwa koce białe oraz czarny i wspaniały, biały Turek, Kalwaria-Borek 262, dom p. Rysiewicz. 6193
Kupię settara fiordzieckiego brązowego, nie starszy jak rok. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 6218K”.

Atlas geograficzny kupię. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6286K”.
Kupię aparat do powiększeń, form. 6x9 z kondensorem. Wiadomość. Goniec Krak. Kraków „Nr. 6308K”.
Poduszki pierzane, porządne kupię. Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 8307
Kupię dwie koldry mało używane, w dobrym stanie. Oferty z podaniem ceny: Goniec Krak. Kraków „Nr. 6456K”.

Sprzedaż
Półbucki damski, czarny Nr. 39, do sprzedania. Kraków, Kapucyńska 5, m. 6. „Maszynę” do szycia, tania sprzedaż. Kraków, Bożego Ciała 31/7. 7170
Zakład zegarmistrzowski Stanisław Chwilkowski, Kraków, Krakowska 1 pod Arkadami, poleca piękne upominki na Ś. Mikolaja. 6172
„Slugera” maszynę, krytą i pudełkową, okazanie sprzedam. Kraków, Krakowska 26/2. 7169
„Singer” maszynę, krytą, prawie nową, sprzedam. Kraków, Kościuszki 60, m. 6. 7171
Zegarmistrz jubiler C. Chwilkowski, Kraków, Florjańska 3. Sprzedaż, kupno, zlecenia. 6184
Futro męskie, jasne, sportowe w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Zgł.: Kraków, ul. Lelewele 14, m. 3. od 14—16. 7575
Kasa ogniotrwała, pancerna, okazanie do sprzedania. Wiadomości: Kraków, ul. Rejtana Nr. 7, od godz. 9—13, telefon 179-42. 7575
Futro popielate, sportowe, piękne i szynszyle, okazanie do sprzedania. Kraków, Łobzowska 43/4a. I. p. 7565
Wózek dziecięcy, głęboki i sportowy na łożyskach kulkowych, sprzedam. Kraków, Mostowa 1/3. 7544
Maszynę do szycia: czółenkowa, nowoczesna, sprzedam. Kraków, Długa 43/4. 7544
Maszynę szewską, łaciarkę, szafę ciemną, dębowa, futro seaskinowe, używane, sprzedam. Kraków, Szlak 31/7, ofic. 7531
Maszynę krytą, Singera, piękna, tania sprzedam. Kraków, Kielecka 30, precznicza Mogilska, dzwonek dzwoni. 7531
Paito męskie, marengo, zimowe, sprzedam. Kraków, Szlak 17/6. 6596
Kilimy, ręczne, ładne — sprzedam. Kraków, Długa 7/6. 6967
Kuchnię polową, sprzedam. Kraków, Długa 30/14, oficyny. 7341
Sprzedaż: spodnie, ubranie męskie, płaszcze damski, kurtki męskie, szelki czarne. Kraków, Tatarska 3/4 (przecznica Zwierzyńska). 7532
Herbarz Niesieckiego, sprzedam. bardzo piękny egzemplarz. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 7579K”.
Wielką przyrodę ilustrowaną w 4 tomach, opis ziemi w 4 tomach, świat zwierząt w 2 tomach, sprzedam. Zgł.: Goniec Krak. Kraków „Nr. 7580K”.
Hückel damski, popielaty, kosznie męskie 42, chodnik kokosowy, zegar szafkowy ścienny, serwetę sztyklową, ściankę dyktową, lakierowaną 410x200 cm, kasę żelazną, maki, sprzedam. Kraków, Dunajewskiego 53/7, lewy dzwonek. 8—10 i 14—18. 7625
Fortepian króciutki, angielska mechanika, czarny, pancerny krzyżowy, stan pierwszorzędny. Kraków, Ślemieńskiego 17, m. 1. 7632
Futro damskie, piękne i męskie, stan pierwszorzędny, do sprzedania. Kraków, Ślemieńskiego 17/1. 7633
Pianino marki zagranicznej, czarna, pełnopancerna, krzyżowa, stan pierwszorzędny, ton, wygład piękny, okazanie sprzedam. Kraków, Ślemieńskiego 17/1. 7639
Jeślenkę na średniego i niskiego, płaszcze zimowy, na średniego, tęższego, sprzedam. Kraków, Dietla 45/1, I. p. 7648
Maszynę „Singer”, bębnową, krytą, w dobrym stanie, okazanie sprzedam. Kraków, ul. Smoleńsk 22/7. 7639
Futro męskie i karakułowe, sprzedam. Kraków, Starowińska 64/10. 7648
Półbucki męskie, brązowe, Nr. 45 i wataline, sprzedam. Kraków, Bracka 6/6. 7648
Obrazy, dywany, kilimy, antyki meble, porcelana Sprzedaż — kupno, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyki”, Kraków, Stradom 18, tel. 140-83. 8108K
Sypialnie, szafy kombinowane i różne meble do sprzedania. Kraków, Starowińska 44. Brzduza. 8667K
Sypialnia, jadalnia, gabinety, tapczany poleca Wytwórnia Mebli, Kraków, Meiselska 4. (1-sza przecznica Krakowskiej). Zamki blyskawiczne, grzebienie, szczerki, sznurówki, korki do butelek pasta do obuwia, sprzedaż fabryczna D.H. Kurowski, Warszawa, plac Napoleona 9. 1149K
Tapczan nowoczesny, jedno- i dwuosobowy, sprzedam. Kraków, Meiselska 8/4. 1149K
Obrazy znanych malarzy polskich sprzedam Komis, Kraków, Pl. Dominikański 4. 1149K
Dywany, obrazy, s,przedaż, kupno, ocena: Kraków, Florjańska 8. 1149K
Hurtownia materiałów piśmiennych i przyborów szkolnych. Wysyłka na prowincję za zaliczeniem. Abiewski, Loettier i S-ka, Warszawa, Pl. Napoleona 5/4, tel. 236-69. 1172K
Za zaliczeniem także wysyłamy sznurówki i wszelką galanterię Warszawa, Marszałkowska 102, pokój 10, I. p. Mężyński. 12491
Szweskie przybory: W. Cebula, Kraków Starowińska 50. 1353K
Futro czarne, na średniego, podbite psami syberyjskimi, sprzedam. Kraków, ul. Juliusza Lea 41/2. 1755K
Obrazy — sprzedaż, kupno, fachowa bezpłatna ocena: Kraków, Łobzowska 4. Salon Obrazów. 3344
Uwaga! Piaty pateronowe, polskie, niemieckie, muzyka lekka i poważna — codziennie od godz. 14—18-tej okazanie sprzedaje, Kraków, ul. Staszica 10-2. 1722K
Sypialnie z bielizniarką, szafę kombinowaną, stół rozsuwany, sprzedaż Magazynu Mebli, Kraków, Kopernika 8. 3839
Piaty (poważne, taneczne) stale duży wybór w firmie „Fiducia”, Kraków, Florjańska 15. 4311
Sklep Komisowy, Kraków, Starowińska 50. Sprzedajemy i przyjmujemy do sprzedania wszelką garderobę zimową, futra męskie i damskie, palta, ubranie, bieliznę osobistą i pościelową, koldry, kołnierze futrzane. 6023
Paito zimowe męskie i damskie pierwszorzędne, kołnierze futrzane, spody futrzane, koldry, koce, pościel, kapy na łóżka lub na stół, ubrania, suknie kupię tania w Domu Komisowym, Starowińska 50. 6023
Futro perskie, seaskinowe, szelki, ciaki i inne w pierwszorzędny stan — sprzedaż Dom Komisowy, Kraków, Starowińska 50. 6027
Materace, łóżeczko dziecięce, tapczan, Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 6109
Grodzka 59, Komis tania sprzedaż nakrycie srebrne, pelerynę z lisa srebrnego, modne futro damskie, zarekawkę z ogonów, fotoparat Grodzka 59. 6124
Maszynę do szycia Singera, gabinetowa i zwykła tafsza do sprzedania. Kraków, ul. Krótka 10, m. 1. (przecznica św. Filipa). 6176

Futra, lisy, kołnierze futrzane, dywany, kilimy, porcelana, ubrania poleca Komis, Kraków, Szpitalna 11. 6168
Wielory, oraz wszelkie artykuły słubne. Kraków, Starowińska 37. Upanianie, wełonów na miejscu. 6173
Firma „Sprzet Rybacki” poleca w wielkim wyborze muszki na przągi i losole. Wędziska klejone. Komplet żyłek i haczyków. Sieci i płótna rybackie Warszawa, Smolna 18. 1046K
Lampy karbidowe. Wzory za zaliczeniem. Inż. H. Grzeszkowski, Warszawa, ul. Widok 3, m. 26. 1249K
Lando 4-osobowe, mało używane — do sprzedania. Wiadomości: Zarząd Hotelu „Sport”, Zakopane. 1281K
„Piły” samolotowe, duży wybór polskich, sprzedam. Kraków, Starowińska 54, m. 20, od 15—18. 1359K
Przybory szewskie oraz bity, sznurówki, rzemień, biczyska, pastę poleca Stanisław Palczewski, Kraków, Długa 67 i kamienka 1. 6180
2 paterony walizkowe, jednosprężynowe i dwusprężynowe „Pallardi”, sprzedam. Kraków, Starowińska 86/2. 6900
Ubranie męskie, ciemne, fresko, stan dobry, jesienka męska i damska, koszule męskie, rajtki w dobr. stanie, dywan 3x4, sprzedam: Kraków, Starowińska 86/2. 6961
Pateron elektryczny z szafirowym adapterem „Telefunken”, tania sprzedam. Kraków, Długa 7/6. 6968
Sypialnia dębowa, używana, tania do sprzedania. Kraków, Grobie 19/3. 7034
Tapczan, 6 poduszek materacowych, do sprzedania. Kraków, Starowińska 60. Nowak. 7036
Piękno futra sportowe, na kangurach i nutrietach, okazanie sprzedam. Kraków, św. Krzyża 16/14. 7038
Swetr damski i męski, zegarek damski na rękę, spodnie męskie, owus na 12 osób, tania sprzedam. Kraków, Szlak 17/5, II. p. 7209
Ubranie na przedniego, olajynie sprzedam. Kraków, Zwierzyńska 11/4. 7209
Płaszcz damski, swetr męski i damski, buty damskie, sportowe, 38 i 39, półbuty męskie Nr. 42 i 43, parasolk damska, zegarek damski na rękę, papierosnika srebrna, tania do sprzedania. Kraków, Szlak 17, m. 5, II. p. 6594
asialotka ozdobna (na galanterię lub inne), drabina pokojowa, tania do sprzedania. Kraków, Szlak 17, m. 5, II. p. 6594
Wełna angielska, biała, szara, czarna, sprzedaje: Trafiński, Krzczonów, poczta Wiślica. 1602K
Okazanie sprzedam materace włosienne. Kraków, Plac Biskupi 6, Madziarska, godz. 1—3. 7143
Futro damskie, okazanie do sprzedania. Salon Mod „Ligia”, Kraków, Wielopole 14. 7134
Sprzedaż: 2 szafy, konsolę z lustrem, biurko małe, Kraków, Zielona 36, od godz. 12—1. 7067
Wózek na łożyskach kulkowych, luksusowe. A. Kowalska, Kraków, Karmelicka 20. 6994
Świecznik pięciopalcowy Ludwika XV, brąz, piec szamotowy, sprzedam Kraków, Dominikańska 2. Kolektora. 6887
Tapczan-kosztka, 2-osobowy, tania sprzedam. Kraków, Starowińska 27/9, ganek. 6887
Sprzedaż płaszczy zimowych, męskich, płaszcze damski, zimowy, brąz, granatowy, płaszczyk dziecięcy na 1 i 5 lat, spódnice czarna, mały wymiar, suknie wełniane, kombinowane, perskie futro, stan dobry. Kraków, Stradom 6. Gniadek. 7220
Futro damskie, krótkie, bucki męskie, czarne, 41, członka zamusowe 36, sprzedam. Kraków, Długa 32/12. 7326
Mały inwentarz, czasopismo dla hodowców królików, drobiu, kóz i jedwabników. Prunermana roczna 10.37 zł. Zgłoszenia przyjmują Kraków, skrytka pocztowa 573. 5162
Zamówienia na książki rolnicze przyjmuję Kraków, skr. poczt. 573. 5163
Łóżko polowe, tapczan dwuosobowy, łóżka. Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 5163
Pateron elektryczny w nowoczesnej szafce sprzedam, lub zamienię na aparat fotograficzny małoobrazkowy lub film. Ogłądać od 2—4, Kraków, Warszawa 7. 5797
Singer maszynę do szycia z powodu wyjazdu sprzedam — Kraków, Krakowska 39-38. 6177
Fortepiany, pianina poleca najtaniej: Swiatek, Kraków, Starowińska 12. 5925
Srebrne wyroby i nakrycia stołowe, cukierniki, papierosnice i inne poleca Magazyn jubilerski, Kraków, Grodzka 60. — Kupuje stare srebro. 6179
Obrazy: Axiomowicz, Ajdukiewicz, Brandta, Chelmońskiego, Falata, Juliusza i Wojciecha Kosaków, Malczewskiego, Wyspiańskiego — sprzedam. Kraków-Podgórze, Węgierska 10/13. 5925
Szczotki, mioty, pedzle wszelkiego rodzaju najtaniej, Centuria Szczotek J. Pelek, Kraków, Starowińska 10. 6232
Pateron elektryczny zmieniający dziesięć piaty oraz pojedynczy, okazanie sprzedam. Kraków, Florjańska 15, m. 4. — godzina dowolna. 6411
Używane różne piękne meble sprzedaje Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59. 6411
Portfel dobry, korzystnie nabyć można w firmie M. Wojtaszewski, Kraków, ul. Grodzka 27. 6434
Maszynę do pisania, liczenia, kasy kontrolnej, ogniotrwałe, rolki kuponowe — sprzedaż, kupno. Juliusz Hecker, Kraków, Limanowskiego 52, telefon 141-48. 6434
Żelazka elektryczne „Brabork” domowe i krawieckie, najwyższy gatunek, poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35, tel. 167-27. 6571
Elektromotoryzjy Materiał instalacyjny w wielkim wyborze poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35. 6572
Akordiony najtaniej sprzedaje Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20/22. 6572
Fortepiany, pianina, najtaniej sprzedaje Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20/22. 6572
Futro, do wykończenia, sportowe, popielate, na piznikach, paito granat na watalinie, kożuch pokryciem czarne 1/4, kurtka czarna, wszystko pierwszorzędny stan, sprzedaż Kraków-Podgórze, Czarneckiego 8/1. 6634
Kapece kąpieliskie, sprzedam. Kraków, W. Wawrzyńska 16/22, I. p. ofic. 6881
Woliki wybór ubrań, futer damskich, męskich, płaszczy zimowych, jesienek, fotoparatów, kryształów, kilimów, bielizny damskiej (kompletów), męskiej, pościelowej, firanek. Ceny niewysokie — poleca Komis, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podwórku. 6704
Fortepiany, pianina — sprzedaż, kupno, zamiana. Skład Fortepianów Heleny Smolarskiej, Kraków, Sławkowska 1. 6812
Pianino Laubinger Gloss, krzyżówopancerne, koncertowe sprzedaje Kraków, Starowińska 12-22. 6827
Maszynę Rast-Gasser krytą — sprzedaż. Kraków, Starowińska 12-5. 6828
Fortepian Wirtha krótki, krzyżowopancerny sprzedaje okazanie Kraków, Starowińska 12/22. 6830

Lisy, futra, peleryny, ubrania, płaszcze, dywany, obrazy, kryształ — poleca okazanie Komis, Grodzka 59. 6153
Kurtka damska futrzana, „Świstaki”, 2 teckli skórzane do sprzedania. Kraków, św. Filipa 8/2, godz. 5—6 popoł. 6173
„Pallardi” — pateron elektryczny, doskonały głos, elegancka szafa — sprzedam. Kraków, Długa 7-6. 6966
Maszynę Singera, mało używaną, sprzedam okazanie tania. Kraków, Staszica 14/3, rzecznica Szlaku. 7054
Tapczan jedno- i dwuosobowy, szafa czworoboczna, stół i 4 krzesła, do sprzedania. Kraków, Stradom 13-9. Harmonia, 80 basów z rejestrem, 3-ch chórowa, tania do sprzedania. Kraków, Botaniczna 6/19. 7194
Płaszcz damski, mufta, czapka, buty narciarskie Nr. 38, półbuty męskie 42 i 43, papierosnice srebrną, serwis na kawę, sprzedam Kraków, Szlak 17, m. 5, II. p. 7208
Kapece oryginalne, zakupiłaś solidne, wykonane na nogę i bucki, sprzedam. Kraków-Podgórze, Limanowskiego 41, m. 1. 7260
Koldry jedw., puchowe i wełniane, pierwszorzędne, również dziecięce, sprzedam: Kraków, ul. Długa 28-9, II. p., ofic. 7296
Pateron walizkowy, oraz piaty, sprzedam. Kraków, Długa